

Odpovede na podnety Európskeho parlamentu uvedené v jeho uznesení o výročnej správe ECB za rok 2021

Tento dokument, zverejnený pri príležitosti predloženia Výročnej správy ECB za rok 2022 Európskemu parlamentu, obsahuje odpovede na pripomienky a požiadavky Európskeho parlamentu uvedené v jeho uznesení k výročnej správe za predchádzajúci rok.¹ Dokument je členený podľa tém, pričom každý odsek odkazuje na minimálne jeden bod uznesenia. Jeho cieľom je objasniť politiky ECB a podporiť dialóg s Európskym parlamentom a verejnosťou v súvislosti s hlavnými otázkami vznesenými poslancami Európskeho parlamentu. ECB na návrh Európskeho parlamentu zverejňuje svoje odpovede na jeho pripomienky už od roku 2016.²

1

Menová politika

Pokiaľ ide o návrh zvážiť vyváženejšiu a postupnejšiu úpravu menovej politiky, ECB poznamenáva, že tempo zvyšovania jej úrokových sadzieb je v súlade s jej hlavným cieľom, ktorým je zabezpečenie cenovej stability v strednodobom horizonte. Podľa makroekonomických projekcií odborníkov ECB pre eurozónu z marca 2023 má inflácia zostať príliš dlho na príliš vysokej úrovni. Od začiatku normalizácie menovej politiky v decembri 2021 prijala ECB rozhodné kroky, v súlade so svojím odhodlaním zabezpečiť včasný návrat inflácie k jej cieľovej úrovni 2 % v strednodobom horizonte. Vzhľadom na zvýšenú mieru neistoty Rada guvernérov pri rozhodovaní o nastavení menovej politiky vychádza z aktuálnych údajov. Jej rozhodnutia o menovopolitických sadzbách budú vychádzať z jej hodnotenia inflačného výhľadu na základe aktuálnych hospodárskych a finančných údajov, dynamiky vývoja základnej inflácie a účinnosti transmisie menovej politiky. Udržiavaním cenovej stability môže menová politika najlepšie prispievať k udržateľnému hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest.

Pokiaľ ide o výzvu uvedenú v uznesení, aby sa ECB v strednodobom horizonte dôsledne zamerala na infláciu, ECB poznamenáva, že jej kroky v oblasti menovej politiky sú naďalej určované výhľadom cenovej stability v strednodobom horizonte. Rada guvernérov je odhodlaná zabezpečiť včasný návrat inflácie k svojej cieľovej úrovni 2 % v strednodobom horizonte, pričom je pripravená v rámci svojho mandátu upraviť všetky svoje nástroje. Vzhľadom na výnimočné okolnosti súčasného hospodárskeho prostredia vrátane výpadkov v dodávateľských reťazcoch, vojny Ruska na Ukrajine a vysokej miery neistoty je pri posudzovaní výhľadu vývoja inflácie dôležité dôkladne vyhodnocovať aktuálne

¹ Znenie prijatého [uznesenia](#) je k dispozícii na internetovej stránke Európskeho parlamentu.

² Tento dokument sa nezaobrá otázkami uvedenými v uznesení Európskeho parlamentu o bankovej únii. Tieto otázky sú bližšie rozvedené vo [výročnej správe ECB o činnosti dohľadu](#). Odpovede na uznesenie o bankovej únii budú zverejnené neskôr v priebehu tohto roka.

údaje. Neoddeliteľnou súčasťou rozhodovania o menovej politike sú zároveň naďalej projekcie odborníkov ECB a Eurosystému založené na modeloch.

Pokiaľ ide o požiadavku iniciovať medzinárodný dialóg s ostatnými centrálnymi bankami, ECB poznamenáva, že sa zúčastňuje na rôznych medzinárodných fórach v záujme výmeny názorov s inými centrálnymi bankami, pokiaľ ide o výhľad cenovej stability a funkcie reakcie menovej politiky. V prostredí globálne synchronizovaných inflačných tlakov je dôležité, aby tvorcovia rozhodnutí menovej politiky zohľadňovali potenciálne účinky rozhodnutí prijímaných inými centrálnymi bankami. Významné centrálny banky sú preto v rámci rôznych fór v pravidelnom kontakte, pričom diskutujú o relevantnom hospodárskom a finančnom vývoji, ako aj o funkciách reakcie menovej politiky. ECB tiež vykonáva rozsiahlu analýzu prenosu účinkov na medzinárodnej úrovni, okrem iného v rámci svojich pravidelných projekcií, ktoré sú podkladom diskusií o menovej politike.³

Čo sa týka požiadavky lepšieho odôvodnenia všetkých budúcich rozhodnutí o menovopolitických sadzbách, ECB poznamenáva, že o dôvodoch svojich rozhodnutí podrobne informuje viacerými spôsobmi. Základné odôvodnenie menovopolitických rozhodnutí je v prvom rade uvedené vo vyhlásení o menovej politike, ktoré sa zverejňuje po každom menovopolitickom zasadnutí Rady guvernérov. Členovia Výkonnej rady ECB okrem toho svoje názory a postoje vysvetľujú vo svojich prejavoch – vrátane prejavov prezidenta ECB v Európskom parlamente – a rozhovoroch. Dôvody menovopolitických rozhodnutí Rady guvernérov sú zdôrazňované aj v publikáciách ECB, napríklad vo výročnej správe a v Ekonomickom bulletinu, ako aj v ďalších komunikačných materiáloch. Správy z menovopolitických zasadnutí Rady guvernérov uvádzajú podrobné informácie o rokovaní, ktoré rozhodnutiam predchádzajú. ECB okrem toho v nadväznosti na revíziu svojej stratégie menovej politiky, ktorú uskutočnila v rokoch 2020 až 2021, neustále pracuje na zlepšovaní komunikácie so širokou verejnosťou s cieľom zrozumiteľnejšie vysvetľovať svoje rozhodnutia. Zaviedla napríklad vizuálnu verziu vyhlásenia o menovej politike („Vyhlásenie o menovej politike v skratke“), ktorú zverejňuje po každej menovopolitickej tlačovej konferencii. Nedávno tiež predstavila iniciatívu „ECB a vy“ s cieľom vytvoriť priestor na otvorený dialóg s občanmi eurozóny, odpovedať na ich otázky a vypočuť si ich obavy. Tieto kroky sú dôležité najmä v kontexte vysokej inflácie a rôznych opatrení menovej politiky.

Pokiaľ ide o využívanie externých úverových ratingov v prípade štátnych dlhopisov v kolaterálovom rámci ECB, na ktoré uznesenie poukazuje, ECB poznamenáva, že Eurosystém sa o ratingové agentúry neopiera ani výlučne, ani mechanicky. Eurosystém uplatňuje riadne etablovaný rámec hodnotenia kreditného rizika (credit assessment framework – ECAF), ktorý stanovuje postupy, pravidlá a techniky na zabezpečenie dodržiavania vysokých štandardov kreditnej kvality v prípade aktív používaných ako kolaterál a pri nákupoch na účely menovej politiky.⁴ Tieto pravidlá sú verejne vymedzené v právnych aktoch Eurosystému a zahŕňajú požiadavky, ktoré musia ratingové agentúry spĺňať, aby ich Eurosystém

³ Viac informácií: napríklad box 2 s názvom [Medzinárodné prostredie](#) v makroekonomických projekciách odborníkov ECB pre eurozónu, marec 2023.

⁴ Ďalšie informácie o rámci [ECAF](#) sú na internetovej stránke ECB.

akceptoval ako externé inštitúcie na hodnotenie kreditného rizika. Eurosystem sa však na ratingové agentúry nespolieha ani výlučne, ani mechanicky. S ratingovými agentúrami je v úzkom kontakte a ratingy dôsledne analyzuje s cieľom lepšie ich pochopiť a odlíšiť, akú úlohu zohráva v ratingových rozhodnutiach úsudok. Táto hĺbková analýza umožňuje Eurosystemu uplatňovať svoje právo na vlastný úsudok a v prípade potreby sa od externých úverových ratingov odchýliť. Eurosystem napríklad v minulosti udelil výnimky z požiadavky na minimálnu kreditnú kvalitu, aby mohol akceptovať štátne dlhové nástroje jednotlivých krajín. Počas pandémie koronavírusu (COVID-19) tiež zachoval akceptovateľnosť niektorých obchodovateľných aktív – vrátane štátnych dlhopisov – hoci ratingové agentúry ich rating znížili. To poukazuje na skutočnosť, že Eurosystem pri určovaní kreditnej kvality aktív využíva všetky relevantné informácie. Využívanie externých ratingov pri určovaní úverovej bonity štátnych emitentov v rámci implementácie menovej politiky bolo jedným z aspektov zvažovaných v rámci revízie stratégie menovej politiky. Ďalšie informácie o tejto téme sú v osobitnej sekcii štúdie o interakcii menovej a rozpočtovej politiky v eurozóne zverejnenej v rámci série ECB Occasional Paper Series.⁵

2

Inflácia

Pokiaľ ide o obavy vyjadrené v uznesení v súvislosti s historicky vysokými úrovňami inflácie, ECB je v rámci svojho mandátu naďalej pripravená upraviť všetky svoje nástroje, aby zabezpečila návrat inflácie na úroveň svojho strednodobého cieľa. V roku 2022 bola eurozóna ovplyvnená kombináciou mimoriadnych šokov, ktoré spôsobili bezprecedentný nárast miery inflácie. Do veľkej miery sa na raste inflácie podieľali ponukové faktory, ako bol prudký nárast cien energií a potravinových komodít a pretrvávajúce výpadky v ponukových reťazcoch. Na domácej strane zohrali svoju úlohu aj dopytové faktory, najmä v tých sektoroch, ktoré boli výrazne ovplyvnené znovuo tvorením ekonomiky. K domácim nákladovým tlakom prispelo posilňovanie rastu miezd a zvyšovanie ziskových marží. Očakáva sa, že vplyv týchto faktorov bude slabnúť, takže celková inflácia by mala naďalej klesať. ECB zároveň naďalej pozorne monitoruje riziká spojené s týmto výhľadom a sleduje prípadné náznaky pôsobenia mzdovo-cenovej špirály. Súčasný rast miezd je odrazom kúpnej sily dobiehajúcej ceny v prostredí nedostatku pracovných síl. Väčšina ukazovateľov dlhodobějších inflačných očakávaní sa v súčasnosti pohybuje v okolí dvoch percent, vyžadujú si však ďalšie monitorovanie.

Pokiaľ ide o definíciu strednodobého horizontu inflačného cieľa, ECB poznamenáva, že číselne presné vymedzenie strednodobého horizontu nebolo vopred stanovené. Ako bolo uvedené v nedávnom liste prezidentky ECB, strednodobá orientácia vytvára priestor na nevyhnutné krátkodobé odchýlky inflácie od jej cieľovej hodnoty 2 %, ako aj na časový posun a variabilitu v transmisii menovej politiky do ekonomiky a inflácie.⁶ Pružnosť strednodobej orientácie odráža

⁵ Box 9, Work stream on monetary-fiscal policy interactions, [Monetary-fiscal policy interactions in the euro area, Occasional Paper Series](#), č. 273, ECB, september 2021.

⁶ [Letter from the ECB President to Mr Jonás Fernández Álvarez, MEP, on monetary policy](#), 18. apríla 2023.

skutočnosť, že vhodná reakcia menovej politiky na odchýlky od inflačného cieľa je daná špecifickými okolnosťami a závisí od ich pôvodu, rozsahu a trvania. Šok v dopyte po tovare a službách môže napríklad posunúť infláciu a reálnu hospodársku aktivitu rovnakým smerom, zatiaľ čo šoky v ponuke tovarov a služieb môžu spôsobiť, že inflácia a reálna hospodárska aktivita sa budú dočasne vyvíjať opačným smerom. Potreba zosúladiť podmienky domáceho dopytu a zabezpečiť ukotvenie inflačných očakávaní je zvyčajne v prvom prípade naliehavejšia, preto môže byť vhodné prijať kratšie vymedzenie strednodobého horizontu než v druhom prípade. ECB sa úpravami časových horizontov bližšie zaoberá vo vyhláseniach o menovej politike a v článkoch Ekonomického bulletinu

Pokiaľ ide o obavy týkajúce sa podielu ziskov na inflácii, ako aj výzvu na pravidelné zverejňovanie týchto údajov, i ECB vyjadrila svoje obavy v súvislosti s podielom ziskov podnikov na súčasnom vývoji inflácie.

Ako prezidentka ECB uviedla vo svojom nedávnom liste, ECB pravidelne analyzuje cenový vývoj na základe širokého spektra ukazovateľov, pričom táto analýza sa v rovnakej miere zameriava na vývoj miezd a ziskov.⁷ Pokiaľ ide o podiel ziskov na inflácii, analýza ECB naznačuje, že vyššie ziskové marže zohrávajú významnú úlohu v raste domácich nákladových tlakov v eurozóne. Ziskové marže sa darí zvyšovať mnohým podnikom v sektoroch s obmedzenou ponukou a opätovným oživením dopytu. V poslednom štvrtroku 2022 bol podiel jednotkových ziskov na domácich cenových tlakoch o niečo viac ako polovičný (na základe ročnej miery rastu deflátoru hrubého domáceho produktu), zatiaľ čo príspevok jednotkových nákladov práce bol o niečo menej ako polovičný.⁸ Rast jednotkových ziskov bol mimoriadne výrazný v sektore energetiky, poľnohospodárstva, stavebníctva, výroby a v sektore obchodu a dopravy. Z analýzy ECB celkovo vyplýva, že firmy neabsorbovali vstupné cenové tlaky prostredníctvom nižších marží, ako bolo zaznamenané v minulosti, ale namiesto toho ich preniesli do svojich predajných cien. Tento nezvyčajne výrazný prenos môže byť odrazom nižších konkurenčných tlakov v prostredí vysokej inflácie charakterizovanom globálnymi ponukovými obmedzeniami a oživením dopytu po pandémie. K zachovaniu alebo zvýšeniu ziskových marží môže v takom prostredí dôjsť i bez straty trhového podielu. Pokiaľ ide o údaje o vývoji ziskov, ECB poznamenáva, že jej makroekonomická analýza vo veľkej miere vychádza z informácií dostupných v národných a sektorových účtoch. Pokiaľ ide o výzvu pravidelne zverejňovať výpočty o podiele ziskov na inflácii, ECB poznamenáva, že informácie z národných a sektorových účtov sú verejne dostupné, a že ECB pravidelne informuje o podkladoch svojej analýzy a zverejňuje aktualizované hodnotenia, napríklad v Ekonomickom bulletinu ECB.⁹

⁷ [Letter from the ECB President to Ms Henrike Hahn, Mr Ernest Urtasun and Mr Rasmus Andresen, MEPs, on economic developments in the euro area](#), 18. apríla 2023.

⁸ Deflátor HDP meria „cenu“ celkovej pridanej hodnoty na jednotku produkcie. Možno ho rozložiť na jednotkové náklady práce, hrubý prevádzkový prebytok (alebo zisk) na jednotku produkcie a čisté nepriame dane na jednotku produkcie. Ďalšie informácie: Arce, O., Hahn, E. a Koester, G., [How tit-for-tat inflation can make everyone poorer](#), *The ECB Blog*, ECB, 30. marca 2023, a [Profitability and leverage developments of listed non-financial corporations in the euro area](#), Mesačný bulletin ECB, jún 2006.

⁹ Napríklad [Profit developments in the euro area](#), *Mesačný bulletin*, ECB, august 2008; [The role of profits in shaping domestic price pressures in the euro area](#), *Mesačný bulletin*, ECB, marec 2013; [How do profits shape domestic price pressures in the euro area](#), *Ekonomický bulletin*, č. 6, ECB, 2019; a [The role of profit margins in the adjustment to the COVID-19 shock](#), *Ekonomický bulletin*, č. 2, ECB, 2021.

Pokiaľ ide o obavy, že dochádza k oslabovaniu ukotvenia inflačných očakávaní, ECB poznamenáva, že väčšina ukazovateľov dlhodobějších inflačných očakávaní sa pohybuje v blízkosti dvojpercentného inflačného cieľa a nevykazuje známky oslabovania ukotvenia. ECB však pravidelne zdôrazňuje význam nepretržitého monitorovania vývoja inflačných očakávaní a rýchlych opatrení v prípade výskytu jasných známkos oslabovania ukotvenia.

Pokiaľ ide o požiadavku bližšie preskúmať úlohu inflačných očakávaní a to, ako ich ovplyvňujú oznámenia a opatrenia ECB, zdrojom údajov, o ktoré sa ECB opiera, sú profesionálni prognostici, finančné trhy, finanční analytici a spotrebiteľia. ECB analyzuje determinanty inflačných očakávaní a informácie v nich obsiahnuté v záujme hodnotenia budúceho vývoja inflácie. Inflačné očakávania sú z hľadiska inflácie relevantné, pretože ovplyvňujú rozhodnutia ľudí, pokiaľ ide o spotrebu, sporenie a investície, ako aj ich správanie v oblasti tvorby miezd a cien. Sú kľúčovým prvkom modelov inflačnej dynamiky od 60. rokov 20. storočia a zohrávajú dôležitú úlohu v modeloch používaných centrálnymi bankami na celom svete ako podklad pri výkone a hodnotení menovej politiky. V rámci procesu revízie stratégie menovej politiky v rokoch 2020 až 2021 sa odborníci Eurosystemu zaoberali aj povahou a úlohou inflačných očakávaní.¹⁰ Očakávania súvisiace s vývojom a úrovňou inflácie v dlhodobjšom horizonte môžu byť užitočnými ukazovateľmi dôveryhodnosti menovej politiky a môžu byť podkladom pre analýzu scenárov a rizík pri prognózovaní pomocou štrukturálnych modelov. Odborníci Eurosystemu zistili, že opatrenia a oznámenia ECB môžu mať na inflačné očakávania výrazný vplyv. Zistili napríklad, že implementácia programov nákupu aktív v roku 2014 viedla k štatisticky významnému zvýšeniu spotových sadzieb inflačných swapov vo všetkých splatnostiach. Ukázalo sa tiež, že dochádza k štatisticky významným úpravám očakávaní súkromného sektora v reakcii na zverejnenie projekcií Eurosystemu. Vplyv komunikácie ECB na inflačné očakávania je predmetom nepretržitej internej analýzy.¹¹

Pokiaľ ide o obavu spojenú s rozdielmi v úrovniach inflácie medzi krajinami eurozóny a rizikom ohrozenia jednotnosti menovej politiky ECB a jej transmisie, ECB poznamenáva, že jej menová politika sa zameriava na infláciu v eurozóne ako celku. Inflačné diferenciály same osebe nie sú v menovej únii problémom, pokiaľ odrážajú dočasné výkyvy spôsobené šokmi, alebo sú spojené s procesom dobiehania. Súčasné rozdiely v inflácii možno do značnej miery vysvetliť rozdielnou mierou vystavenia jednotlivých krajín predchádzajúcemu prudkému nárastu cien energií a potravinových komodít, ako aj výpadkom v ponukových reťazcoch v súvislosti s pandemiou. K rozdielom v inflácii prispeli aj rozdielne miery závislosti krajín od odvetvia cestovného ruchu a pohostinských služieb (ktoré v dôsledku znovuo tvorenia ekonomiky zaznamenalo výrazné oživenie spotrebiteľského dopytu). ECB očakáva, že rozdiely v pôsobení týchto faktorov budú prevažne dočasné a že sa tak inflačné diferenciály časom znorlizujú. Rozdiely spôsobené rastom cien energií by sa mali znižovať v dôsledku normalizácie

¹⁰ Ďalšie informácie: Work stream on inflation expectations, [Inflation expectations and their role in Eurosystem forecasting](#), *Occasional Paper Series*, č. 264, ECB, 2021.

¹¹ Ďalšie informácie: Work stream on monetary policy communications, [Clear, consistent and engaging: ECB monetary policy communication in a changing world](#), *Occasional Paper Series*, č. 274, ECB, september 2021.

vývoja cien energií, čo by následne malo znížiť i inflačné diferenciály spôsobené rozdielmi v kompenzačných opatreniach medzi jednotlivými krajinami. Po odznení týchto vplyvov by sa mali na normálnu úroveň vrátiť aj rozdiely spôsobené odlišným pôsobením znovuotvárania ekonomiky v jednotlivých krajinách, ako aj ich vystavením globálnym ponukovým obmedzeniam. Prípady, keď sú inflačné diferenciály odrazom štrukturálnych rozdielov medzi krajinami eurozóny, by sa mali riešiť vhodnými štrukturálnymi reformami na národnej úrovni.

3 Sekundárny cieľ a analýza proporcionality

Pokiaľ ide o návrh, aby Európsky parlament vo svojom uznesení poskytoval ECB podnety v súvislosti s jej sekundárnym cieľom, ECB takéto podnety víta.

V súlade so svojím sekundárnym cieľom podľa článku 127 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je ECB pri rešpektovaní cieľa cenovej stability povinná podporovať všeobecné hospodárske politiky v Európskej únii so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov EÚ stanovených v článku 3 Zmluvy o Európskej únii.¹² Pokiaľ ide o rámec pre tvorbu hospodárskych politík, Európsky parlament je spolu s Európskou radou, Radou Európskej únie a Európskou komisiou jednou z inštitúcií EÚ relevantných z hľadiska plnenia sekundárneho cieľa ECB. V tejto súvislosti ECB pripomína, že vyjadrenie a prioritizácia všeobecných hospodárskych politík v EÚ vyplývajú najmä z prijímania právnych aktov a preberania medzinárodných záväzkov, ako je prístupenie EÚ k Parížskej dohode v roku 2016. Jednoznačná prioritizácia určitých hospodárskych politík príslušnými inštitúciami EÚ vrátane Európskeho parlamentu pomôže usmerniť ECB pri plnení jej sekundárneho cieľa. Z hľadiska plnenia sekundárneho cieľa ECB má tiež význam prihliadať na faktory, ako je napríklad blízkosť politík k hlavnému cieľu a hlavnej odbornej pôsobnosti ECB, ako aj stupeň presnosti a bezpodmienečnosti týchto hospodárskych politík.

Pokiaľ ide o výzvu, aby ECB vo svojej výročnej správe venovala osobitnú kapitolu vysvetleniu svojej interpretácie sekundárneho cieľa a svojho konania v súlade s týmto cieľom, ako aj prezentácii účinkov svojej menovej politiky na všeobecné hospodárske politiky EÚ, ECB pripomína, že Rada guvernérov už vo svojich menovopolitických rozhodnutiach zohľadňuje ďalšie aspekty relevantné z hľadiska výkonu menovej politiky, ako sa výslovne uvádza v jej stratégii menovej politiky. Dôkazom toho sú úvodné poznámky prezidenta ECB v rámci dialógov o menových otázkach s Výborom Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci a počas tlačových konferencií ECB, na ktorých prezident odkazuje na aspekty dôležité z hľadiska plnenia hlavného cieľa, napríklad na zamestnanosť a finančnú stabilitu. Zohľadňovanie týchto aspektov má vplyv na reálnu ekonomiku a finančný systém a prispieva k cenovej stabilite. Ako bolo zdôraznené v rámci revízie stratégie menovej politiky v rokoch 2020 až 2021:¹³ Rada

¹² Rada guvernérov sa napríklad rozhodla upraviť v rámci programu nákupu cenných papierov podnikového sektora referenčnú hodnotu v prospech emitentov s lepším klimatickým profilom, odkazujúc nielen na primárny, ale aj na sekundárny cieľ ECB. Viac v odôvodnení 3 [rozhodnutia Európskej centrálnej banky \(EÚ\) 2022/1613](#) z 9. septembra 2022, ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2016/948 o vykonávaní programu nákupu cenných papierov podnikového sektora (ECB/2016/16) (ECB/2022/29), Ú. v. EÚ L 241, 19.9.2022, s. 13.

¹³ Ďalšie informácie: [An overview of the ECB's monetary policy strategy](#), ECB, 8. júla, 2021.

guvernérov pri úprave svojich nástrojov menovej politiky – v prípade, keď sú k dispozícii dve konfigurácie súboru nástrojov, ktoré sú rovnako prínosné a nenarušujú cenovú stabilitu – zvolí takú konfiguráciu, ktorá najlepšie podporuje všeobecné hospodárske politiky v Európskej únii zamerané na rast, zamestnanosť a sociálnu inklúziu, a ktorá chráni finančnú stabilitu a pomáha zmierňovať dosah klimatických zmien, s cieľom prispievať k plneniu cieľov EÚ. Hoci sú informácie o tom, ako Rada guvernérov tieto ďalšie aspekty zohľadňuje, už začlenené do jednotlivých kapitol výročnej správy, ECB sa bude v relevantných prípadoch snažiť o podrobnejšie vysvetlenie prepojenia medzi týmito ďalšími aspektmi, jej hlavným cieľom a jej sekundárnym cieľom.

Pokiaľ ide o návrh prihliadať na účinky menovopolitických rozhodnutí na nižšie príjmové vrstvy a najzraniteľnejšie skupiny, ako aj na majetkovú a príjmovú nerovnosť, ECB poznamenáva, že vysoká inflácia má veľký vplyv na domácnosti, a najmä na skupiny s nižšími príjmami. Boj proti inflácii tak túto záťaž podstatne zmierni a predstavuje najlepší spôsob, akým môže menová politika prispieť k ochrane príjmov. Súčasťou samotného posudzovania proporcionality je analýza prínosov a možných vedľajších účinkov opatrení menovej politiky, ich vzájomného pôsobenia a rovnováhy v priebehu času. Hodnotenie prínosov sa týka transmisie menovej politiky do podmienok financovania, ako aj plánovaného vplyvu na infláciu, zatiaľ čo hodnotenie možných vedľajších účinkov sa týka neželaných účinkov na reálnu ekonomiku a finančný systém. Operácie menovej politiky majú vždy vplyv na príjmy a majetok domácností, hoci je známe, že tento vplyv môže byť rozmanitý a je zložité ho určiť vopred. Okrem iného závisí od špecifických znakov domácností a od posudzovaného obdobia, preto nie je jednoduché ho v rámci posudzovania proporcionality zohľadniť. Korekcia príjmovej a majetkovej situácie je v rukách vlád, ktoré majú mandát a nástroje na nápravu nežiaduceho vývoja v tejto oblasti.

Čo sa týka požiadavky pokračovať v pravidelnom zverejňovaní informácií o medzinárodnej úlohe eura, ECB poznamenáva, že prehľad o vývoji používania eura nerezidentmi eurozóny pravidelne zverejňuje v osobitnej správe.¹⁴ Medzinárodnú úlohu eura by v prvom rade podporila hlbšia a kompletnejšia hospodárska a menová únia. Dobudovanie bankovej únie by zvýšilo odolnosť eurozóny a dokončenie únie kapitálových trhov by zvýšilo zdroje financovania a znížilo transakčné náklady, čo by posilnilo úlohu eura ako medzinárodnej meny používanej pri investíciách, financovaní a zúčtovaní. ECB podporuje úsilie o dobudovanie bankovej únie a únie kapitálových trhov a zdôrazňuje význam tohto úsilia, najmä vo svetle ekologickej a digitálnej transformácie.

4 Klimatické zmeny

Pokiaľ ide o výzvu, aby ECB posúdila, do akej miery klimatické zmeny ovplyvňujú jej schopnosť udržiavať cenovú stabilitu, ECB poznamenáva, že analýze vplyvu klimatických zmien na výhľad cenovej stability venuje značné

¹⁴ Ďalšie informácie: [The international role of the euro](#), ECB, jún 2022.

zdroje. Nekontrolované klimatické zmeny môžu predstavovať významné riziko pre cenovú stabilitu v eurozóne, zatiaľ čo opatrenia na ich zmiernenie budú mať podľa očakávaní na infláciu len mierne a dočasné účinky.¹⁵ Nedávna analýza odborníkov ECB ukázala, že ak sa zmena klímy nebude ďalej zmiernovať, vplyv fyzických rizík, ako sú vlny horúčav a iné poveternostné šoky, na infláciu – najmä na infláciu cien potravín – môže byť významný.¹⁶ Zvýšenie cien uhlíka v súlade s cieľmi nulovej bilancie emisií v EÚ, predovšetkým ak sa uskutoční zrozumiteľným a predvídateľným spôsobom a ak bude sprevádzané kompenzačnými politikami mimo oblasti cien, bude mať na infláciu pravdepodobne len mierny účinok, ktorý sa v strednodobom horizonte postupne vytratí.¹⁷ ECB začleňuje opatrenia na zmiernenie klimatických zmien do svojich makroekonomických projekcií a makroekonomických modelov s cieľom zlepšiť svoje analytické poznatky o základných faktoroch.¹⁸ Dostupné údaje zatiaľ celkovo naznačujú, že opatrenia na zmiernenie klimatických zmien a ekologická transformácia sú z dlhodobého hľadiska pre cenovú stabilitu podporným faktorom.

Pokiaľ ide o odkazy uznesenia na neutralitu trhu a program nákupu cenných papierov podnikového sektora, ECB zdôrazňuje, že neutralita trhu je operačným nástrojom a nie právnou požiadavkou. Trhová neutralita môže pomôcť zabezpečiť, aby boli intervencie Eurosystemu na trhu v súlade so zásadou „otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou na podporu účinného rozdeľovania zdrojov“ podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Ako však bolo pri viacerých príležitostiach vysvetlené v minulosti, Eurosystem sa v záujme plnenia cieľov ECB a dodržiavania príslušných zásad zmluvy môže od operačného a dobrovoľného nástroja, akým je napríklad trhová neutralita, oprávnenne odchýliť.¹⁹ V súlade s klimatickým plánom ECB sa napríklad Rada guvernérov rozhodla, že od 1. októbra 2022 bude prostredníctvom reinvestovania splatených cenných papierov smerovať portfólio podnikových dlhopisov k emitentom s lepším klimatickým profilom.²⁰ Eurosystem smeruje nákupy podnikových dlhopisov k emitentom s vyšším klimatickým skóre, ktoré zohľadňuje ich predchádzajúce ciele v oblasti emisií a dekarbonizácie, ako aj kvalitu ich zverejňovaných klimatických údajov. Zatiaľ čo v minulosti sa v rámci nákupov a reinvestícií zohľadňovala najmä trhová kapitalizácia emitentov, v programe nákupu cenných papierov podnikového sektora sa aktuálne prihliada aj na informácie, ktoré sú relevantné z hľadiska hodnotenia klimatických rizík podnikov. Eurosystem pri začleňovaní aspektov klimatických zmien

¹⁵ Napríklad Ferrari, A. a Nispi Landi, V., [Will the green transition be inflationary? Expectations matter](#), *Working Paper Series*, č. 2726, ECB, september 2022.

¹⁶ Ďalšie informácie: Parker, M., [The impact of disasters on inflation](#), *Economics of Disasters and Climate Change*, roč. 2, č. 1, Springer, apríl 2018, s. 21-48; Faccia, D., Parker, M. a Stracca, L., [Feeling the heat: extreme temperatures and price stability](#), *Working Paper Series*, č. 2626, ECB; Ciccarelli, M., Kuik, F., Martínez Hernández, C., [The asymmetric effects of weather shocks on euro area inflation](#), *Working Paper Series*, č. 2798, ECB, marec 2023.

¹⁷ Box s názvom [Model-based analysis of the short-term impact of increasing the effective carbon tax on euro area output and inflation](#), v článku Fiscal policies to mitigate climate change in the euro area, *Ekonomický bulletin*, č. 6, ECB, 2022.

¹⁸ Ďalšie informácie: [Climate-related policies in the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projections for the euro area and the macroeconomic impact of green fiscal measures](#), *Ekonomický bulletin*, č. 1, ECB, 2023.

¹⁹ Ďalšie informácie: [Letter from the ECB President to Mr Markus Ferber, MEP, on climate change](#), 11. novembra, 2022.

²⁰ [ECB provides details on how it aims to decarbonise its corporate bond holdings](#), *tlačová správa*, ECB, 19. septembra 2022.

do alokácie aktív zohľadňuje finančné riziká súvisiace s klímou, vývoj v oblasti regulácie a právnych predpisov, ako aj aktuálnu dostupnosť a kvalitu údajov, pričom zachováva široký rozsah programov nákupu v súlade s povinnosťou konať podľa zásady otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou na podporu účinného rozdeľovania zdrojov. Od marca 2023, so začiatkom obdobia čiastočných reinvestícií, sa na primárnom trhu budú nakupovať iba cenné papiere emitentov s lepším klimatickým profilom a zelené dlhopisy, ktoré prešli prísnyim identifikačným procesom. Nákupy na sekundárnom trhu potrebné na dosiahnutie objemu čiastočných reinvestícií sa navyše budú uskutočňovať v súlade s upraveným rámcom nákupov v prospech emitentov s lepším klimatickým profilom. Po prvýkrát zverejnené finančné klimatické informácie ECB ukazujú, že podnikové aktíva držané na účely menovej politiky sú už na ceste dekarbonizácie, keďže uhlíková náročnosť emitentov postupne klesá.²¹ Rozhodnutie ECB upraviť od októbra 2022 zloženie svojho portfólia v prospech emitentov s lepším klimatickým profilom pomáha v dekarbonizácii portfólií Eurosystemu s aktívami podnikového sektora v súlade s cieľmi Parížskej dohody.

Pokiaľ ide o spoluprácu s ratingovými agentúrami s cieľom zvýšiť transparentnosť v súvislosti s klimatickými rizikami, ECB oceňuje, že Európsky parlament uznáva význam spolupráce s ratingovými agentúrami v tejto súvislosti. Z nedávnej štúdie²² odborníkov ECB vyplývajú veľké rozdiely v metodikách a postupoch zverejňovania informácií v súvislosti s klimatickými rizikami v úverových ratingoch medzi jednotlivými ratingovými agentúrami a triedami aktív. ECB bude s ratingovými agentúrami naďalej udržiavať kontakt s cieľom dosiahnuť väčšiu transparentnosť, pokiaľ ide o začlenenie klimatického rizika do úverových ratingov. Bude tiež nepretržite monitorovať a požadovať ďalší pokrok v identifikovaných oblastiach, v ktorých môžu ratingové agentúry dosiahnuť zlepšenie. Týka sa to najmä transparentnosti, pokiaľ ide o modely a metódy používané na odhad vystavenosti klimatickým rizikám, ako aj o uverejňovanie ratingových rozhodnutí a správ. V rámci tohto procesu by sa mala v plnej miere rešpektovať metodická nezávislosť agentúr a úloha regulačných orgánov. Eurosystem zároveň zdokonaľuje svoje vlastné nástroje a kapacity hodnotenia rizík s cieľom lepšie začleniť klimatické a environmentálne riziká do svojich interných systémov hodnotenia kreditného rizika, na ktoré sa od konca roka 2024 budú vzťahovať spoločné minimálne štandardy.

5 Digitálne euro, kryptoaktíva, kybernetická bezpečnosť a bankovky

Pokiaľ ide o poznámku v uznesení, že digitálne euro by mohlo dopĺňať, ale nesmie nahradiť hotovosť ako platobný prostriedok, ECB opätovne potvrdzuje svoj záväzok naďalej poskytovať hotovosť.²³ Digitálne euro by nebolo zavedené

²¹ [ECB starts disclosing climate impact of portfolios on road to Paris-alignment](#), tlačová správa, ECB, 23. marca 2023, a v nej uvedené odkazy.

²² Ďalšie informácie: Breitenstein, M., Ciummo, S. a Walch, F., [Disclosure of climate change risk in credit ratings](#), *Occasional Paper Series*, č. 303, ECB, september 2022.

²³ Cieľom [hotovostnej stratégie Eurosystemu](#) je naďalej zabezpečovať všeobecnú dostupnosť hotovosti a jej akceptáciu ako platobného prostriedku a prostriedku uchovania hodnoty.

namiesto hotovosti, ale ako jej doplnok. Fungovalo by popri hotovosti ako odpoveď na rastúci dopyt spotrebiteľov po rýchlych a bezpečných digitálnych platbách. Podobne ako v prípade hotovosti by išlo o verejné peniaze vydávané a kryté ECB, pričom by bol zabezpečený vysoký štandard súkromia a kybernetickej bezpečnosti.²⁴

Pokiaľ ide o požiadavku náležite zohľadniť pri navrhovaní digitálneho eura riziká pre bankový sektor a celkové poskytovanie úverov reálnej ekonomike, ECB opätovne potvrdzuje svoj záväzok zabrániť nadmernému používaniu digitálneho eura ako formy investovania a súvisiacemu riziku náhlejšej rozsiahlej migrácie z bankových vkladov na digitálne euro. ECB dôkladne posudzuje potenciálny dosah digitálneho eura na menovú politiku, finančnú stabilitu a poskytovanie služieb finančnými sprostredkovateľmi.²⁵ ECB zastáva názor, že zmiernenie prípadných nežiaducich vplyvov vydania digitálneho eura na finančnú stabilitu, menovú politiku alebo poskytovanie služieb finančnými sprostredkovateľmi je možné najúčinnšie zabezpečiť prostredníctvom jeho koncepcie. ECB by v tejto súvislosti pri navrhovaní digitálneho eura zaviedla nástroje na kontrolu jeho množstva v obehu. O kalibrácii týchto nástrojov by sa rozhodlo bližšie k termínu možného zavedenia digitálneho eura s prihliadnutím na aktuálne hospodárske a finančné prostredie.

Pokiaľ ide o odkaz na rozhodnutie ECB zapojiť do testovania prototypov rozhraní digitálneho eura spoločnosť Amazon, ECB opätovne zdôrazňuje, že cieľom práce na prototypoch bolo získať poznatky v rámci testovania technických možností digitálneho eura.²⁶ Súbor technických dokumentov, ktorý bol k dispozícii spoločnostiam zapojeným do testovania prototypov, bol zverejnený na internetovej stránke ECB.²⁷ Pri výbere poskytovateľov prototypov front-end sa postupovalo transparentne a otvorene, nad rámec pravidiel EÚ platných v prípade zmlúv o vykonávaní činnosti bez odmeny. Tvorba prototypov bola experimentálnou prácou „v laboratórnych podmienkach“, počas ktorej sa nepoužívali skutočné platobné údaje. Spoločnosti zapojené do práce na prototypoch nemajú žiadny vplyv na návrh potenciálneho digitálneho eura a v budúcich fázach projektu nebudú mať v porovnaní s inými spoločnosťami žiadnu výhodu. Testovanie prototypov nebolo zamerané na tvorbu plnohodnotných riešení a nebude mať vplyv na žiadne rozhodnutie týkajúce sa konkrétnej technológie alebo funkcie finálnej koncepcie digitálneho eura. ECB zatiaľ nerozhodla o tom, ktorá technológia by bola pre digitálne euro najvhodnejšia.

Pokiaľ ide o výzvu, aby ECB zintenzívnila monitorovanie vývoja kryptoaktív, ECB pozorne sleduje riziká, ktoré kryptoaktíva predstavujú pre finančnú stabilitu, ako aj ich vplyv na transmisiu menovej politiky a na bezpečnosť a hladké fungovanie trhovej infraštruktúry a platobného styku. V priebehu roka

²⁴ Viac informácií o stave realizácie projektu digitálneho eura sa nachádza v [prvej](#) (september 2022), [druhej](#) (december 2022) a [tretej](#) (apríl 2023) správe ECB o stave realizácie projektu.

²⁵ Podrobnejšie informácie o vplyve retailovej digitálnej meny centrálnej banky na sprostredkovateľskú úlohu bánk: Adalid, R. a kol., [Central bank digital currency and bank intermediation](#), *Occasional Paper Series*, č. 293, ECB, máj 2022.

²⁶ Ďalšie informácie: [ECB selects external companies for joint prototyping of user interfaces for a digital euro](#), *MIP News*, ECB, 16. septembra 2022, a [Letter from Fabio Panetta Irene Tinagli, ECON Chair, on the prototyping of user interfaces for a digital euro](#), 17. októbra 2022.

²⁷ [Eurosystem's onboarding package for digital euro prototyping](#), ECB, 7. decembra 2022, vrátane príloh.

2022 ECB zverejnila niekoľko článkov a verejných oznámení o rizikách spojených s kryptoaktívami, stablecoinmi a decentralizovanými financiami.²⁸ Spolupracuje s európskymi orgánmi dohľadu pri príprave regulačných technických predpisov s cieľom sfunkčnit' nový individualizovaný režim pre trhy s kryptoaktívami podľa navrhovaného nariadenia o trhoch s kryptoaktívami (Markets in Crypto-Assets – MiCA) a rámca pre kybernetickú bezpečnosť a prevádzkovú odolnosť finančného sektora (akt o digitálnej prevádzkovej odolnosti; Digital Operational Resilience Act – DORA). V novembri 2021 tiež Eurosystem zverejnil rámec dohľadu nad elektronickými platobnými nástrojmi, schémami a mechanizmami (electronic payment instruments, schemes and arrangements – PISA) a v roku 2022 inicioval identifikáciu digitálnych platobných tokenov. ECB sa navyše prostredníctvom svojej účasti v medzinárodných normotvorných orgánoch naďalej podieľa na vývoji medzinárodných štandardov zameraných na znižovanie rizík spojených s kryptoaktívami a príslušnými poskytovateľmi služieb vrátane rizík vyplývajúcich z ich prepojení s finančným sektorom.

Pokiaľ ide o výzvu naďalej venovať pozornosť rizikám kybernetických útokov, ECB poukazuje na to, že od začiatku vojny na Ukrajine v súvislosti s možnými kybernetickými útokmi zvýšila ostražitosť. Hoci neboli zistené žiadne pokusy o ciele útok na ECB, ktorý by mohol byť spojený so súčasným geopolitickým napätím, ECB naďalej pozorne monitoruje vývoj situácie a zodpovedajúcim spôsobom prispôbuje svoje ochranné opatrenia. Pokiaľ ide o služby TARGET (T2, T2S a TIPS), príslušné národné centrálné banky tiež zvýšili úroveň ostražitosti bezpečnostných operácií a situáciu v oblasti kybernetických hrozieb pozorne monitorujú. V záujme zabezpečenia primeranej úrovne kybernetickej odolnosti služieb TARGET boli okrem toho na účely kybernetických incidentov zavedené rozsiahle detekčné, reakčné a nápravné kapacity.

Pokiaľ ide o odkaz na historicky nízku úroveň falšovania eurových bankoviek v roku 2021 a výzvu na zintenzívnenie boja proti falšovaniu bankoviek, ECB bude naďalej spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní a s Európskou komisiou v ich aktivitách a aktívne ich podporovať.

V súvislosti s návrhom na vytvorenie systému na lepšie monitorovanie veľkých transakcií s cieľom bojovať proti praniu špinavých peňazí, daňovým únikom a financovaniu terorizmu a organizovanej trestnej činnosti ECB plne uznáva význam boja proti nezákonným činnostiam. Pozorne sleduje diskusiu spoluzákonodarcov o týchto otázkach v kontexte legislatívnych návrhov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré Komisia vydala v júli 2021. Všetky návrhy v tejto súvislosti, samozrejme, budú musieť brať do úvahy postavenie eurových bankoviek ako zákonného platidla podľa článku 128 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

²⁸ Ďalšie informácie: [Decrypting financial stability risks in crypto-asset markets](#), *Financial Stability Review*, ECB, máj 2022, a [A deep dive into crypto financial risks: stablecoins, DeFi and climate transition risk](#), [Stablecoins' role in crypto and beyond: functions, risks and policy](#), [Decentralised finance – a new unregulated non-bank system?](#) a [Mining the environment – is climate risk priced into crypto-assets?](#), *Macroprudential Bulletin*, č. 18, ECB, júl 2022.

Pokiaľ ide o výzvu na posilnenie zodpovednosti ECB voči Európskemu parlamentu, ECB pripisuje svojmu vzťahu s Európskym parlamentom v oblasti zodpovednosti veľký význam a je odhodlaná s ním spolupracovať na jeho ďalšom zlepšovaní. Vzťah v oblasti zodpovednosti sa vyznačuje flexibilitou a vyvíjal sa v súlade s väčšími požiadavkami na kontrolu. Zvýšila sa frekvencia kontaktov, vytvorili sa nové a zlepšili sa existujúce formáty dialógu.²⁹ Okrem pravidelných interakcií, ako sú dialógy o menových otázkach a písomné otázky, sa napríklad uskutočnili dodatočné vypočutia a návštevy v ECB zamerané na aktuálne otázky, napríklad na revíziu stratégie menovej politiky a digitálne euro. Pokiaľ ide o digitálne euro, ECB si pravidelne vymieňa názory s členmi Výboru pre hospodárske a menové záležitosti, napríklad prostredníctvom vyhradených verejných vypočutí, a predkladá písomné správy o stave realizácie projektu. ECB si vysoko cení kontrolu a poznatky získané v rámci kontaktov s Európskym parlamentom, ako aj príležitosti objasniť politiky ECB voleným zástupcom a občanom. Ako prezidentka ECB poznamenala na plenárnom zasadnutí Európskeho parlamentu vo februári 2023, ECB je pripravená dohodnúť sa písomne na formalizácii postupov v oblasti zodpovednosti medzi ECB a Európskym parlamentom.³⁰ Ide o potvrdenie dobrého vzťahu medzi týmito

inštitúciami a zdôraznenie odhodlania ECB zabezpečiť účinné plnenie jej povinností v oblasti zodpovednosti. ECB bude naďalej odpovedať na žiadosti Európskeho parlamentu o kontrolu a aktívne hľadať spôsoby, ako zlepšiť komunikáciu s poslancami, v súlade s ustanoveniami primárneho práva EÚ.

Pokiaľ ide o výzvu, aby ECB lepšie informovala o svojich stanoviskách v Bazilejskom výbore pre bankový dohľad, a to aj písomne, ECB je pripravená tieto informácie poskytovať, v medziach dôvernosti informácií v spojitosti s medzinárodnými orgánmi a príslušného právneho rámca. Je potrebné

poznamenať, že pracovníci ECB, ktorí sú členmi Bazilejského výboru pre bankový dohľad, sú povinní dodržiavať organizačné predpisy výboru. Súčasťou týchto predpisov sú ustanovenia, ktoré i) označujú všetky diskusie, dokumenty a analýzy ako dôverné, ii) bránia jednostrannému zdieľaniu informácií a dokumentov, a iii) členov výslovne zaväzujú, aby pri verejných vystúpeniach zachovávali dôvernosť. Pokiaľ ide o všeobecné informácie o pôsobení ECB v medzinárodných fórach, kde ECB zastupuje jej Výkonná rada a členovia Rady pre dohľad z radov ECB, vhodnými príležitosťami na kladenie otázok a diskusiu o medzinárodnom rozmere bankovej regulácie sú pravidelné vypočutia prezidenta, viceprezidenta a predsedu Rady pre dohľad ECB (najmä počas predkladania výročných správ ECB), ako aj výročná návšteva Výboru pre hospodárske a menové veci v ECB.

Pokiaľ ide o výzvu, aby ECB uplatňovala požiadavku dočasného zdržania výkonu činnosti nielen v prípade zamestnancov vyšších, ale i nižších platových tried, ECB poznamenáva, že v súčasnosti prebieha revízia etického rámca pre zamestnancov. ECB v tejto súvislosti dôkladne posudzuje návrhy na zlepšenie predložené európskou ombudsmankou v nadväznosti na jej vyšetrenie

²⁹ Ďalšie informácie: [The evolution of the ECB's accountability practices during the crisis](#), *Economic Bulletin*, číslo 5, ECB, 2018.

³⁰ [European Central Bank – annual report 2022 \(debate\)](#), Európsky parlament, 15. februára 2023.

z vlastného podnetu zamerané na politiky a postupy ECB na predchádzanie rotácie zamestnancov.³¹ Po ukončení revízie etického rámca bude ECB o jej výsledku informovať Európsky parlament.

Pokiaľ ide o výzvu na vypracovanie stratégie zaobchádzania s lobistami a zvýšenie transparentnosti kontaktov na úrovni zamestnancov nad rámec Rady guvernérov, ECB poznamenáva, že je plne transparentná, pokiaľ ide o jej pravidelnú interakciu s trhovými kontaktnými skupinami. V záujme plnenia svojho mandátu musí ECB, podobne ako ostatné centrálné banky, udržiavať pravidelnú komunikáciu s účastníkmi finančného trhu a ďalšími hospodárskymi subjektmi s cieľom získať relevantnú odozvu a informácie od kľúčových zainteresovaných strán, ktoré pomáhajú získať lepší prehľad o dynamike hospodárstva, finančných trhov a bankového sektora. Tieto kontakty, podobné interakciám na úrovni Rady guvernérov, sú založené na zásadách správneho riadenia a primeraných ochranných mechanizmoch, ktoré zabezpečujú rovnaký prístup a podmienky pre všetkých. ECB je v súvislosti s týmito kontaktmi plne transparentná a na svojej internetovej stránke zverejňuje programy a zhrnutia rokovaní, ako aj zloženie a mandáty svojich kontaktných skupín.³²

Pokiaľ ide o nástroj ECB na oznamovanie porušení predpisov (whistleblowing), ECB zdôrazňuje, že tento nástroj je plne v súlade so zásadami smernice EÚ o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie.³³ Rámec ECB poskytuje používateľsky jednoduchý nástroj na anonymné oznamovanie porušení predpisov, ako aj prísne pravidlá na ochranu oznamovateľov pred odvetnými opatreniami. Rok 2022 bol druhým celým rokom fungovania tohto nástroja, prostredníctvom ktorého bola počas roka oznámená viac ako polovica nahlásených prípadov porušenia predpisov, väčšinou anonymne.

Pokiaľ ide o vyvážené zastúpenie mužov a žien medzi svojimi zamestnancami, ECB sa zaviazala zvyšovať diverzitu zloženia svojho personálu a budovať inkluzívnu kultúru založenú na dôstojnosti, úcte a spolupatričnosti. Stratégia ECB na zvyšovanie diverzity a inklúzie zahŕňa všetky aspekty rozmanitosti a ich intersekcí. Dosiahnutie väčšej rodovej rovnováhy v radiaciach pozíciách sa zároveň ukázalo ako náročné a zostáva jedným z kľúčových cieľov. Od roku 2020, keď ECB zaviedla novú rodovú stratégiu, prijala ECB na dosiahnutie väčšej rodovej rovnováhy viacero opatrení. Zvýšila napríklad úsilie prilákať do radov zamestnancov ženy a úzko spolupracuje so ženskými zamestnaneckými sieťami. Prepracovala štipendium ECB pre ženy, obnovila program mentorstva, spustila program rozvoja zamestnancov v administratívnych pozíciách a odborným útvarom vydala usmernenia týkajúce sa inkluzívneho prideľovania úloh so zásadným kariérnym

³¹ Rozhodnutie o spôsobe, akým Európska centrálna banka (ECB) rieši prípady javu tzv. otáčavých dverí (OI/1/2022/KR).

³² Napríklad kontaktná skupina dlhopisového trhu, kontaktná skupina peňažného trhu, kontaktná skupina devízového trhu a skupina prevádzkových manažérov.

³³ Rozhodnutie Európskej centrálnej banky z 20. októbra 2020, ktorým sa mení služobný poriadok Európskej centrálnej banky, pokiaľ ide o zavedenie nástroja na oznamovanie porušenia predpisov a zlepšenie ochrany oznamovateľov (ECB/2020/NP37) a rozhodnutie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2020/1575 z 27. októbra 2020 o posudzovaní informácií o porušení predpisov, ktoré boli nahlásené použitím nástroja na nahlasovanie porušenia predpisov, ak je dotknutou osobou vysokopostavený úradník ECB (ECB/2020/54).

vplyvom. Pokračuje tiež v programe určenom pre riadiace pracovníčky. Spoločne tieto opatrenia umožnili dosiahnuť v plnení rodových cieľov pokrok: na konci roka 2022 ECB stanovené ciele na určitých úrovniach dosiahla a v prípade ďalších dosiahla zníženie rozdielu (tabuľka 1). Pokiaľ ide o ciele týkajúce sa nábora zamestnankýň³⁴ na rok 2022, svoj cieľ minimálne 50 % v prípade nábora a podpory kariérneho postupu na úrovni manažmentu (všetky úrovne manažmentu a vrcholového manažmentu) ECB splnila. Cieľové hodnoty nábora na úrovni vedúcich (tímov), odborníkov a analytikov sa nepodarilo splniť s odchýlkou 10 až 6 percentuálnych bodov, no celkovo bolo dosiahnuté rozpätie od 40 % do 60 %. Pokiaľ ide o ciele týkajúce sa podielu zamestnankýň³⁵ na rok 2022, svoje ciele v prípade manažérskych pozícií (všetky úrovne manažmentu a vrcholového manažmentu) ECB splnila. Ciele v prípade odborníkov a vedúcich (tímov) sa nepodarilo splniť len tesne (s odchýlkou 2 a 1 percentuálneho bodu), no došlo k zníženiu rozdielu. Na analytických pozíciách podiel žien pokračoval v raste a pomáhal zvyšovať dostupnosť žien s možnosťou ďalšieho kariérneho postupu. Doterajší pokrok poukazuje na to, že rodová rovnosť je vďaka konkrétnym a rozhodným opatreniam v širokom okruhu oblastí dosiahnuteľná. ECB preto bude naďalej zintenzívňovať svoje úsilie o dosiahnutie lepšej rodovej rovnováhy.

Tabuľka 1

Ciele týkajúce sa nábora a podielu žien v roku 2022

Platové triedy	Ciele nábora zamestnankýň na rok 2022 (= nábory a kariérny postup)	Skutočný nábory zamestnankýň v roku 2022	Ciele podielu zamestnankýň na rok 2022 (= celkový podiel zamestnankýň)	Skutočný podiel zamestnankýň v roku 2022
Vrcholový manažment (K-L)	Minimálne 50 %	60 %	37 %	38 %
Celý manažment (I-L)	Minimálne 50 %	52 %	33 %	33 %
Vedúci (tímov) (H)	Minimálne 50 %	40 %	37 %	35 %
Odborníci (F/G-G)	Minimálne 50 %	42 %	44 %	43 %
Analytici (E/F)	Minimálne 50 %	44 %	51 %	53 %

Zdroj: ECB.

V roku 2022 ECB spolu s 28 inštitúciami v rámci Európskeho systému centrálnych bánk a jednotného mechanizmu dohľadu zaviedla chartu za rovnosť, diverzitu a inklúziu. Táto téma bude pre ECB naďalej jednou z priorit.

A napokon, pokiaľ ide o návrh na zriadenie nezávislého hodnotiaceho úradu, ECB poznamenáva, že je zaviazaná dodržiavať pri tvorbe politik tie najvyššie štandardy a hodnotenie považuje za ich kľúčovú súčasť. ECB je zapojená do celého radu hodnotiacich činností súvisiacich s jej analýzou a rozhodnutiami. V roku 2003 a v rokoch 2020 – 2021 sa napríklad uskutočnila rozsiahla revízia stratégie

³⁴ Ciele sú stanovené ako percentuálny podiel žien na počte pracovníkov prijímaných a postupujúcich v príslušných platových triedach. Vzťahujú sa na interný a externý nábory pracovníkov, ako aj na nábory z rezervného zoznamu alebo prostredníctvom postupu do ďalšej platovej triedy.

³⁵ Percentuálny podiel žien v príslušných platových triedach.

menovej politiky ECB.³⁶ Pracovníci ECB okrem toho realizujú výskum s cieľom skúmať rozhodnutia menovej politiky, napríklad analýzou vplyvu nákupu aktív na infláciu. Efektívnosť všetkých zistení výskumu pravidelne hodnotia aj externí akademickí pracovníci, naposledy v rokoch 2004 a 2011.³⁷ ECB navyše uskutočnila ciele hodnotenia chýb v projekciách, ktoré zverejnila vo svojich pravidelných publikáciách. ECB najnovšie vo svojom Ekonomickom bulletinu uverejnila článok, v ktorom vysvetľuje, prečo jej modely podcenili infláciu v nadväznosti na šok cien energií v roku 2022.³⁸ ECB nepretržite zvažuje optimálne postupy hodnotenia svojich politík s prihliadnutím na aktuálny vývoj v komunite centrálnych bánk.

³⁶ Ďalšie informácie: [The ECB's monetary policy strategy](#), tlačová správa s vysvetlením zmien stratégie menovej politiky, ECB, 8. mája 2003, a [The ECB's monetary policy strategy after the evaluation and clarification of May 2003](#), prejav bývalého prezidenta ECB Jeana-Clauda Tricheta s informáciami o revízii stratégie, 20. novembra 2003. Prehľad výsledkov a informácií týkajúcich sa revízie stratégie menovej politiky, ktorá prebiehala v rokoch 2020 – 2021, sa nachádza na [internetovej stránke ECB](#).

³⁷ Hodnotenie výskumu ECB z roku [2004](#) a [2011](#).

³⁸ [What explains recent errors in the inflation projections of Eurosystem and ECB staff?](#), *Ekonomický bulletin*, č. 3, ECB, 2022. Ďalšie informácie sú v článku [The performance of the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projections since the financial crisis](#), *Ekonomický bulletin*, č. 8, ECB, 2019.